

ALAPADATOK

A Civil Rádiózásért Alapítvány
alapítói:

Közösségfejlesztők Egyesülete
Nyitott Képzések Egyesület
Szociális Munkások Magyarországi
Egyesülete

Lágymányosi Községi Ház

A kuratórium tagjai:

Berek Péter,

Brüll Edit,

Gosztonyi Géza,

Péterfi Ferenc a kuratórium elnöke

Hivatalos bejegyzés:

Fővárosi Bíróság 3982. sorszámmal

1993. május 18-án

Stúdióengedély:

120.573/1994 MKM

Az Alapítvány és a Rádió

Stúdiójának címe:

1011 Budapest, Corvin tér 8.

Telefon: 201-5728, 201-3766,

Fax: 201-4892

Bank – forintszámla:

OTP I. kerületi Fiók 1013 Budapest,

Alagút u. 3.

OTP számla: 218-9801

Az Alapítvány számlaszáma:

501-014773-6

Bank – devizaszámla:

Magyar Külkereskedelmi Bank Rt

1051 Budapest, Szent István tér 11.

Számlaszám: 488-0363-897-99

Adószám

18048023-2-01

A *civil*_{rádió} EDDIGI ANYAGI TÁMOGATÓI:

1. Az alapítók, továbbá a csatlakozó szervezetek

2. Pályázat keretében: Országépítő Alapítvány 1993-ban, 94-ben és 95-ben, Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány 1993-ban,

Soros Alapítvány 1993-ban, Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága 1994-ben, Autonómiai Alapítvány 1994-ben, továbbá 1995-ben az Európai Unió Phare Demokrácia Mikro-projekt és a Szabad Rádiók Magyarországi Szervezete

3. Más módon nyújtott anyagi értékű támogatást:

Csokonai Művelődési Központ, Fővárosi Csatornázási Művek, Gázművek Művelődési Háza, Közösségszolgálat Alapítvány, Magyar Művelődési Intézet, Őrmezei Községi Ház, Újpalotai Szabadidő Központ, I. ker. Művelődési Központ

4. Szponzorként támogatta a

*civil*_{rádió}

I&I KFT

Kónya és Társa Bt

Triskel KFT

URH
*civil*_{rádió} 98
budapest MHz

MIT AKAR A *civil*_{rádió}

A Közösségfejlesztők Egyesülete 1992-ben elhatározta, hogy más szervezetekkel összefogva a frekvenciamoratórium feloldása után Budapest körzetében **Civil Rádió** elnevezéssel egy erre a célra létrehozott alapítvány keretében **közösségi rádióadót** fog működtetni.

A Civil Rádió adását kétéves előkészítő munkát követően 1995. szeptember 1-jétől

az URH 98 Mhz-en

sugározza, 100 W teljesítményű adóval, továbbá a főváros több körzetében kiépített **TV-kábelhálózaton**. Adásideje szerdától szombatig naponta 10-től 22 óráig. Teljes kiépítettségben a tervek szerint napi 24 órás programmal jelentkeznek.

A rádió politikai pártoktól és helyi politikai, hatalmi központoktól, állami szervektől független adó.

Olyan, a rádiót közvetlenül finanszírozó alapítványt hoztunk létre, amelyben összefogásra, közös fellépésre van módjuk a budapesti civil szervezeteknek, s így erejük összeadásával egymást is inspirálhatják, erőket koncentrálnak.

Eddig 100-nál több egyesület, alapítvány, társaskör és intézmény csatlakozott a Civil Rádióhoz.

Kikre számítottunk – számítunk elsősorban a civil_{radío}-ban?

Az alapítókön kívül a fővárosban működő városvédő és polgári szervezetekre, a lakásbérlők egyesületeire, a különféle helyi kulturális és szociális egyesületekre, műemlékvédő szervezetekre, a nyugdíjasok szövetségeire, egészségvédő egyesületekre, önszervező csoportokra, drog- és alkoholelleses közösségekre, környezetvédőkre, szociális munkásokra, információs irodákra Budapesten és környékén, munkanélküliek szervezeteire, a helyi lapok szerkesztősegeire.

A Civil Rádió háttérében egy Civil Hírirodát (Hírügynökséget) hozunk létre, amely folyamatosan gyűjti a különféle közösségi információkat, a rádióadás szempontjából érdekes példákat, eseményeket, közösségi adattárat és telefonszolgálatot szervezünk az összegyűjtött közhasznú információk közvetlen elérhetősége céljából.

A műsorokról

A Civil Rádió műsorát a legszélesebb hallgatói közönségnek szánja, de a civilszféra híreire, információira, értékeire, eseményeire fogékony társadalmi csoportok a legfőbb célpontjai.

A Civil Rádió műsorában 50–50% zene és próza szerepel. Javarészt élő magazinműsorokat közvetít a stúdióból, a beszélgetéseket megszakító zenével, – alkalmankénti bejátszásokkal – telefoninterjúkkal, játékokkal. Fontos része ezeknek a programoknak az önkéntes szervezetek jogszolgálata (a bejegyzéstől a gazdálkodási-könyvelési kérdésig), a tömegsport események népszerűsítése, a civil szervezetek – helyi önkormányzatok együttműködésének és konfliktusainak bemutatása, feldolgozása, a fogyasztói érdekvédelem stb.

A zenei részben friss amatőr produciók kerülnek rendszeresen adásba, koncert és klubhírekkel, házimuzika élő közvetítésétől (pl. egy lakótelepi lakásból) a táncházak programjáig sok minden belefér ebbe a műfajba, ami a Civil Rádió sajátos karakterét adhatja.

Ez a közösségi rádió nem pusztán az ilyen szervezetekhez (és remélhetőleg más érdeklődőkhöz) szól, hanem javarészt a körülből toborzott önkéntesek működtetik. Természetesen némi felkészítés után, technikusok és a rádiózáshoz, továbbá a közösségfejlesztéshez értő szakemberek segítségével. A rádió arculatának kialakulásához meg kívánunk nyerni néhány prominens, karakteres személyt, akiket a közvélemény is ismer, de sem a napi politikában, sem a kommercializálódó tömegkommunikációban még nincsenek „túljárta”.

A Civil Rádió 1994-ben és 95-ben hét alkalommal sugárzott időszakos adásokat Budapesten. Állandó adásokkal 1995. szeptember 1-jétől jelentkezik.

„A szabad rádió hangot ad azoknak, akiknek általában nincs hangjuk, valamint azoknak, akik egy bizonyos esemény kapcsán egyébként sosem mondhatnák el azokat másképpen, mint a hivatalos verzióban.”

Segítőket, önkéntes munkatársakat, támogatókat, csatlakozókat várunk!
Szerkesztőség: 1011 Budapest, Corvin tér 8.
Tel.: 201-3766

URH
civil rádió 98
budapest MHz

Civil a pályán: egy adó diszkrét bálja

Ez a rádió nem kikapcsol, hanem bekapcsol

Nem akarnak mindenkinek tetszeni

VELLEDITS ÉVA FELVÉTELE

A civil szervezetek és az alternatívok a média mostohagyerekei. De ők maguk sem fordítanak elég figyelmet a sajtóban való megjelenésre – állítja Péterfi Ferenc, a Civil Rádió vezetője. Pedig fontos szerepet töltenek be a kultúrában és a szociális gondozásban. Az 1995 óta sugárzó független rádióadó ezért is adott hangot a civilek ügyeinek, és segíti őket többek közt abban, hogyan „csináljanak” magukról hírt.

A Civil Rádió például legutóbb azzal tett szert hírértékre (és némi bevételre), hogy megrendezte a maga „diszkrét bálját” a Lágymányosi Községi Házban. Ennek hatására talán szereztek néhány újabb hallgatót a saccolt több tízezer mellé, akikről azt gondolják, hogy hallgatják őket, és mellesleg azt is sikerült elérniük, hogy most megszületik ez a cikk. Ez ugyanis éppúgy kell a fennmaradásukhoz, mint a befolyt 100 ezer forint, amely nagyjából rögtön el is ment – a bál költségeire.

A Civil Rádió két éve a Budai Vigadóban rendezte be stúdióját egy alagsori lyukban, innen sugároz hetente négyszer, vagyis szerdától szombatiig. A bemondó asztalánál körülbelül még ketten férnek el ülve. Állva eddig tizenöt volt a csúcs. A Kapocs című kamaszműsor szerkesztői szoktak ennyien bezsú-

folódni. Olyankor általában leszakad a fogas.

Ugyanilyen zsúfoltság van egyébként az URH 98 MHz-en is. A civilek másik két budapesti független rádióval, a Tilossal és a Fikszszel osztoznak ezen a frekvencián, testvériesen kiporciózva egymás közt a műsoridőt. A Tilosé az éjszaka tisztól tizig, a Fikszé a nappal vasárnap és kedd között, a többit pedig ki lehet következtetni.

A Civil Rádió vezetője úgy tájékoztat, hogy náluk a műsor-készítés minden mozzanatát önkéntesek végzik, mégpedig teljesen ingyen. De szívjből. A stábba és a holdudvarba körülbelül száz-százhusz ember tartozik. Nem újságírók, ők csak azzal a területtel foglalkoznak, amelyhez személyes viszonyuk van. Sokkal nagyobb hangot kapott náluk például az Alba Kőr a NATO-népszavazás előtt

– talán nem véletlenül: két polgári szolgálatos munkatárs is tölti náluk a katonaidejét – és riportsorozatban leplezték le, hogy a Moszkva téren valakik a szociális otthonból potom pénzben bérelt nyugdíjasokkal árul-tatják a virágot. Emellett állandó műsor szól a kerékpárosokról, a mozgássérültekről, a periféria közelben élő srácokról, a hajléktalanokról. Rendszeresen beszélnek az indiai védikus tudományról a krisnások, és van magazinja az afrikai kultúrának is. Csupa alternatív terület. Ilyenek a zenék is: dzsessz, blues, etno. Általában mindenki hozza a saját anyagát, akár egy házibulin. Slágerzenék mellőzve. Persze nem biztos, hogy ez így mindenkinek szórakoztató, de nem is biztos, hogy mindenkinek tetszeni akarnak – mondja Péterfi Ferenc. Ez a rádió úgymond nem kikapcsol, hanem bekapcsol.

Csak egyetlen dolog árnyékolja be a tevékenységét. A Gellért-hegy. Azon túl, például Kelenföldön ugyanis nem fogható. Korlátozott vételkörzetnek nevezik a jelenséget.

Cs. L.

A RÁDIÓ MELLETT

Civil hangon

Nem tudni, az ORTT tagjai meggondolják-e magukat, és leteszik-e a voksukat a Civil Rádiózásért Alapítvány pályázata mellett. A döntést egyelőre elhalasztották, a Civilek által beadott egyetlen, érvényesnek bizonyult pályázat nem kapta meg a szükséges többségi szavazatot. Nyilvánvaló, még egy fővárosra és környékére sugárzó frekvenciasáv odaítélése is politikai kérdés, és csak második helyen szerepel a tartalom mint szempont. A verseny újra indul tehát az FM 98-ért, az egyetlen, nonprofit rádióknak kiírt frekvenciáért, és azok, akik eddig tapasztalatlanságból vagy nemtörődömségből formai hibákat követtek el, ismét esélyt kaptak, hogy hallhatóak maradjanak. Akiknek viszont a pályázatát a következő döntési körben elutasítják, kénytelenek felhagyni a rádiózással. Vagy ismét indul a kalózkorszak.

A Civil Rádiózásért Alapítványt, melyet két rádiós csapat, a jelenleg egy frekvencián osztozó Civil és a Fiksz hozott létre, az ORTT-nek benyújtott pályázatában rögzítette többek között, hogy erős elkötelezettséget érez a szociális és természeti környezet iránt, fontosnak tartja a szolidaritás érzésének felkeltését a hátrányos helyzetű emberek, csoportok iránt, a természet és az élővilág védelmét. Mindezek mellett igényes zenét kínálnak hallgatóiknak.

Az elvek a gyakorlatban, vagyis a műsorokban meg is valósulnak. Az

kell egyfajta rendnek, erkölcsnek, amelyik mindenre érvényes. Azokat pedig, akik nem hajlandók alkalmazkodni, kiveti magából a társaság.

A Holló utca mára csak emlék. Az egykor ott játszó csapatok szétszéledtek, egyikük-másikuk tovább focizik – máshol. A legenda azonban tovább él mindaddig, amíg lesznek, akik emlékeznek rá. S azok – minden bizonnyal –, akik részei voltak, továbbviszik más Holló utcákba azt a szellemet, melytől ez a grund többé válhatott foghíjteleknél. Hasonlóképpen egy régi közösséget idéz fel a

Kolónia lakótelep

című műsor, amelyet Weisz Iván készített az egykori Mávag-telepről. Egy kiállítás adta az ötletet, amelyet régiek és újak állítottak össze, felidézve azt a múltat, amelyik nem csak múltidejűsége miatt idézendő fel. A telepen ugyanis, amelyet a gyár a dolgozóinak épített, a hatszázhusz lakás mellett olyan szolgáltatások voltak, mint köz- és gyógyfürdő, saját vízhálózat, mosoda, több könyvtár. A közösség maga szervezte és rendezte életét, amelyben alapelv volt a szolidaritás és a tisztességes életvezetés, vagy ahogyan ma fogalmaznánk, a polgári erkölcs. Tanonc például a gyárban csak az lehetett, aki tagja volt a cserkészszövetségnek. Nyilvánvaló, a kolónia erkölcsi rendje nem volt független a gyártulajdonosától, hisz az általa bevezetett és megkövetelt munkaerkölcs határozta meg közvetve a közösség életét.

In memoriam Holló utca című adás, amelyet a Civil rádió főszerkesztője, Péterfi Ferenc készített, egy hajdani grundról szólt. Olyan nemrégiben beépített foghíjtelekről, amelyen az évtizedek során virágzó fociélet alakult ki. Kilencvenhat csapat osztozkodott a grundon. Azok, akiket a műsorvezető a stúdió kerekasztala köré hívott, mindannyian életük meghatározó részének tekintik a Holló utcai időszakot. A legfontosabb természetesen a foci volt, ez határozta meg az önszerveződés szabályait. Ám ilyen méretű közösségekben óhatatlanul léteznie

Voltak közösségek, ezt sugallja ez a két műsor, s mellette mások arról szólnak, hogy éledezik újra a letűntnek vélt értékek. Ehhez kíván segítséget nyújtani a két szolgáltató, a Civil és a Fiksz rádió a műsoraival. Mindkettő a maga módján, bevonva ebbe a térítő és tájékoztató munkába amatőröket is. A két adó stábja nem profi rádiósokból áll, ám amit végeznek, nem válna szégyenére egyetlen hivatásosnak sem.

Hanthy Kinga

Magyar Nemzet

199. jún. 19.

A Civil Rádiót önkéntesek éltetik

Reklámot elvből nem közölnek, segítők adományaiból tartják fenn magukat

A Civil Rádió diszkrét báljára invitált a meghívás nemrég. Nem volt torta, sem gyertya, csak hangulatos zene. Harmadik születésnapjára hívta meg pártolóit az adó. Péterfi Ferenc, az ötletgazda Budapest eme szerény rádiójának kettős civilségéről beszélt.

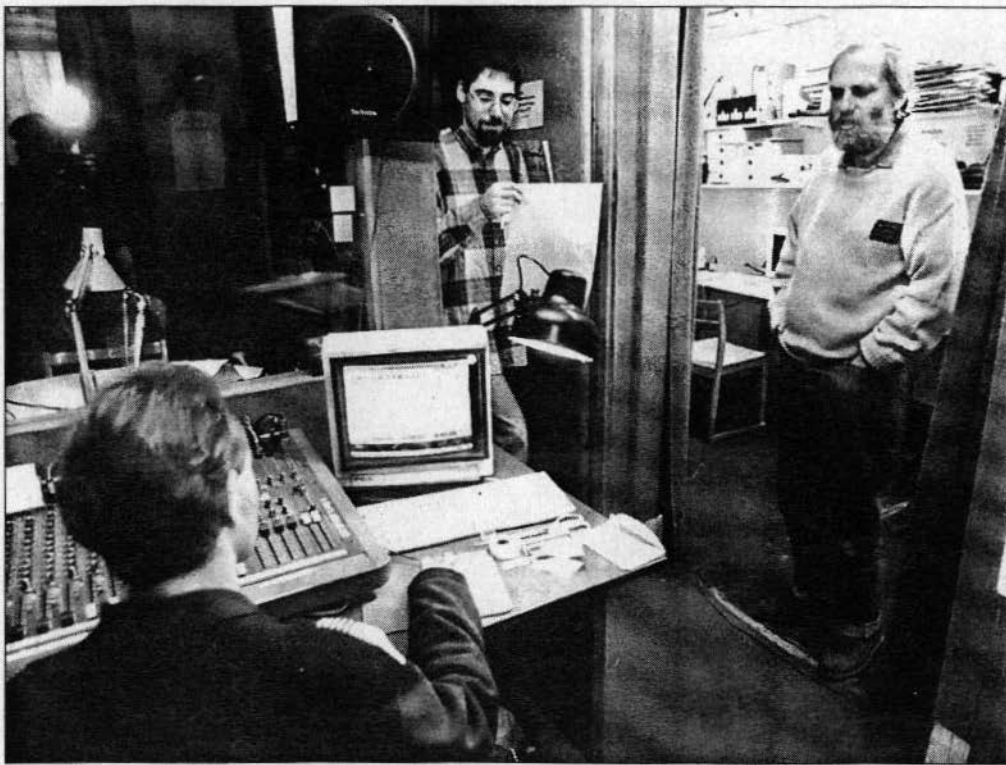
– Civil ez a rádió abból a szempontból, hogy nem hivatásos rádiósok, hanem önkéntesek csinálják, és a civil szférát szeretné bemutatni: egyesületeket, alapítványokat, társasköröket. Abban különbözik a rádiótól, hogy nem az „egzakti igazságokra” törekszik. A Civil Rádió – véleményrádió. Aki hallgatja, rájön, hogy a világ nem fekete vagy fehér, hanem rendkívül színes.

A születésnap bál nemcsak buli, hanem az adománygyűjtés alkalma is, hiszen ez a rádió alapítványi, pályázati támogatásokból tartja fenn magát. Legfőbb működési forrása nem is a pénz, hanem az önkéntes munka. Száznál több munkatársa ingyen dolgozik, rengeteg energiát fektetve abba, hogy szóljon a rádió. De telefonszámlát, energiaköltséget nem lehet erkölcsi tőkéből fedezni. A hirdetések, a reklámok egyelőre sikerült elkerülni.

Egy rádióknak azonban nem elég szólnia, érdekesnek, vonzóknak is kell lennie, hogy mondanivalója valóban kíváncsi és értő fülekre találjon. Akkor is, ha nem a hirdető pénzéért versenyez. Ízléstől néhány műsor: kerékpárosok magazinja, lakásbérlők félértéke, kismama magazin, hendikep, droginfo, szubjektív városkalauz.

Nos, ez a rádió – ahogy Péterfi Ferenc fogalmazott – egészen más mentalitású, mint a kereskedelmi adók. Személyesebb hangú, de nem képesek. A hallgató közvetlenül is kapcsolatba léphet a műsorkészítővel. Műsoraik döntő többsége nyitott, bárki betelefonálhat, elmondhatja véleményét. A Civil rádiósokat az sem zavarja, ha kicsit ügyetlenebbek, nem a legpontosabban fogalmaznak, de mindig arról beszélnek, ami leginkább érdekli őket; hobbijukról, szívfüveikről, szinte korlátlanul.

– Káromkodni lehet? – teszem fel a kérdést. – Öncéltan természetesen nem – hangzik a válasz, de abból nem csinálnak

Adásaikban tilos politizálni

ügyet, ha valakinek valami kiszalad a száján. – A frászkarika még elmegy. Ezt vállalunk kell – mondja a főszerkesztő.

Ami tilos a Civil Rádióban: az a politizálás. És semmilyen probléma iránt nem lehet flegmának, közömbösnek lenni, és nem tőrnek semmiféle intoleranciát.

Megbízható hallgatottsági vizsgálatra eddig nem volt pénzük. Csak becsléni tudják, hogy hallgatóik száma néhány tízezer lehet. Az igazi visszajelzés a hallgatói telefonhívások, érdeklődések, levelek.

A rádiót szinte kizárólag fiatalok

csinálják, pedig a civil szervezetek nagy részében idősebbek tevékenykednek. És bár hiányoznak az idősebbeknek, nyugdíjasoknak szóló műsorok, de itt csak arról beszélnek, amihez értenek is.

Péterfi Ferenc ismeri a sebezhető pontokat: nem foglalkoznak kellőképpen a szabadidősportal, a fogyasztóvédelemmel, nem kínálnak programot a gyerekeknek. Ha túlmutnak jelenlegi anyagi nehézségeiken, mindenképpen bővíteni szeretnék programjaikat.

Nincsenek óriás plakátok – miből is lennének – hogy „Hallgassa az FM 98-on

a Civil Rádiót!” Aki azonban kíváncsi a budapesti civilek véleményére, és maga is hozzátenne valamit, tekerje oda rádiója keresőjét. A Civil Rádió immár harmadik éve szerdától szombathig 10 órától 22 óráig hallható ezen a frekvencián. De közben sincs csend. Ugyanitt hallgatható két másik budapesti ügynevezett nonprofit rádió. Itt mindenütt a budapesti civilek beszélnek.

Hogy mindenki belebeszélhessen: a Civil Rádió adás közben hívható telefonszámok: 201-1417, 201-3766.

Kirschner Péter

VILLEDITS ÉVA FELVÉTELE